

**Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
(Κοιν.Σ.Επ)
στην βάση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για
την εργασία των νέων, την
επαναδραστηριοποίηση του άνεργου πληθυσμού
και την αειφορία**

**Λιμνιωτάκη Δέσποινα
Ψυχολόγος MSc
Συνιδρύτρια της Κοιν.Σ.Επ The Healing Tree**

Τι είναι κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση;

- Ο κοινωνικός / τρίτος τομέας / τομέας αλληλεγγύης αναδιοργανώνεται προκειμένου να προσφέρει λύσεις σε τοπικό επίπεδο για ανάγκες που **δεν μπορεί να καλύψει** το κράτος/αγορά
- Στοχεύει στην οργάνωση της επιχειρηματικότητας με τρόπο που αυτή να είναι **ανταποδοτική** προς τον πολίτη, ταυτόχρονα προσφέροντάς του μεγαλύτερη **αυτονομία** στις κινήσεις.
- Διευκολύνει τη **συνεργασία**, ενθαρρύνει τη δημιουργία και λαμβάνει υπόψη τον άνθρωπο και τις ανάγκες του μέσα σε ένα **συμμετοχικό** πλαίσιο προσανατολισμένο στη βιώσιμη **ανάπτυξη**.
- Δημιουργεί και προσφέρει θέσεις εργασίας βοηθώντας στην κοινωνική **ενσωμάτωση** ευπαθών ομάδων πληθυσμού
- Ευνοεί τις **καινοτόμες** πράξεις και λειτουργεί διορθωτικά ως προς τις κοινωνικές **ανισότητες**

Οδηγεί στην ενίσχυση του κοινωνικού ιστού

Πέντε παράμετροι για την κοινωνική επιχειρηματικότητα

α) κοινωνικός αντίκτυπος, β) ατομική/συλλογική πρωτοβουλία, γ) συμμετοχική λήψη αποφάσεων που δεν βασίζονται στις εντολές του «ενός ιδιοκτήτη», δ) ομαδική δουλειά σε όλα τα επίπεδα, ε) έμφαση και προτεραιότητα στον άνθρωπο και στο έργο, έναντι του κεφαλαίου κατά τη διανομή του εισοδήματος (Defourny, 2001).

Δύο είδη Κοιν.Σ.Επ, δεκάδες εφαρμογές

Απασχόληση για άτομα με διάφορες μορφές αναπηρίας
(ένταξη)

Θέματα στέγασης, σίτισης, φροντίδας, εκπαίδευσης και
προστασίας ομάδων που έχουν βγει στο περιθώριο
(κοινωνική φροντίδα)

Επαναδραστηριοποίηση ανέργων που έχουν απομονωθεί
εργασιακά (βιώσιμη ανάπτυξη)

υγεία, φροντίδα, εκπαίδευση, στέγαση, περιβάλλον, ηθικό
εμπόριο, αγροτική παραγωγή και πώληση αγαθών,
τουρισμός, μετακινήσεις, πολιτισμός

Κοιν.Σ.Επ κοινωνικής ωφέλειας

Αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή / και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος»: αποσκοπούν στην **παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού – προνοιακού χαρακτήρα** σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως:

οι ηλικιωμένοι
τα βρέφη
τα παιδιά

τα άτομα με αναπηρίες και
τα άτομα με χρόνιες παθήσεις
μετανάστες/πρόσφυγες/ομάδες που βρίσκονται στο
περιθώριο

Τι σημαίνει «ευάλωτες ομάδες»;

Στατιστικά στοιχεία για την ανεργία (Erhel et al., 1996), δείχνουν ότι οι άνθρωποι που μένουν εκτός εργασίας, εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες:

α) **μακροχρόνια άνεργοι** (ως μακροχρόνια άνεργος ορίζεται στη σχετική έρευνα όποιος έχει μείνει εκτός αγοράς για πάνω από ένα ή δύο χρόνια).

β) όσοι βρίσκονται σε μια **συνεχή, μη-δημιουργική εγρήγορση ανάμεσα σε δουλειά και ανεργία**, χωρίς να μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους για μεγάλο χρονικό διάστημα ή κάνοντας μικροεργασίες και δουλειές του ποδαριού, ταυτόχρονα αντιμετωπίζοντας διάφορα επιμέρους προβλήματα, όπως εξαρτήσεις, οργανικά ή ψυχολογικά θέματα.

γ) όσοι παραμένουν **εγκλωβισμένοι** σε εργασίες που δεν αξιοποιούν τις δεξιότητες και τα talέντα τους, πληρώνονται με μισθούς κάτω του βασικού και αδυνατούν να αναζητήσουν κάτι στο οποίο θα ήταν αποδοτικότεροι, είτε επειδή δεν υπάρχουν δουλειές, είτε επειδή οι δουλειές που υπάρχουν μοιράζονται τα ίδια χαρακτηριστικά ενός υποβαθμισμένου τοπίου που επηρεάζει αρνητικά ολόκληρη την κοινότητα. **Στην τελευταία περίπτωση, το θέμα της ανεργίας έχει πάψει προ πολλού να είναι αμιγώς οικονομικό και έχει μετατραπεί σε κοινωνικοπολιτικό.**

Κοινωνικές παρεμβάσεις και επιχειρηματικότητα

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μαζί, φτιάχνουν ένα σύστημα που έχει τη φροντίδα των τοπικών κοινοτήτων στον πυρήνα του και λειτουργεί εκπαιδευτικά και υποστηρικτικά προς τους πολίτες. Προσανατολισμένο σε τέσσερις πυλώνες ανάπτυξης (αναδιάρθρωση του συστήματος υγείας και του κλάδου παροχής υπηρεσιών, ενσωμάτωση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, προστασία των οικογενειακών δομών, βιώσιμη ανάπτυξη) έχει ως επιμέρους στόχους:

- να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας με ταυτόχρονη εξοικείωση των νέων σε νέα αντικείμενα απασχόλησης
- να χρησιμοποιηθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ομάδων προς όφελος των τοπικών κοινωνιών
- να προστατευτεί ο θεσμός της οικογένειας, μέσα από πρακτικές που διασφαλίζουν κοινωνική συνοχή και βελτίωση των συνθηκών
- να ενισχυθούν περιφερειακές δομές για τη λήψη αποφάσεων

Χαρτογράφηση Κοινωνικής Οικονομίας 2016

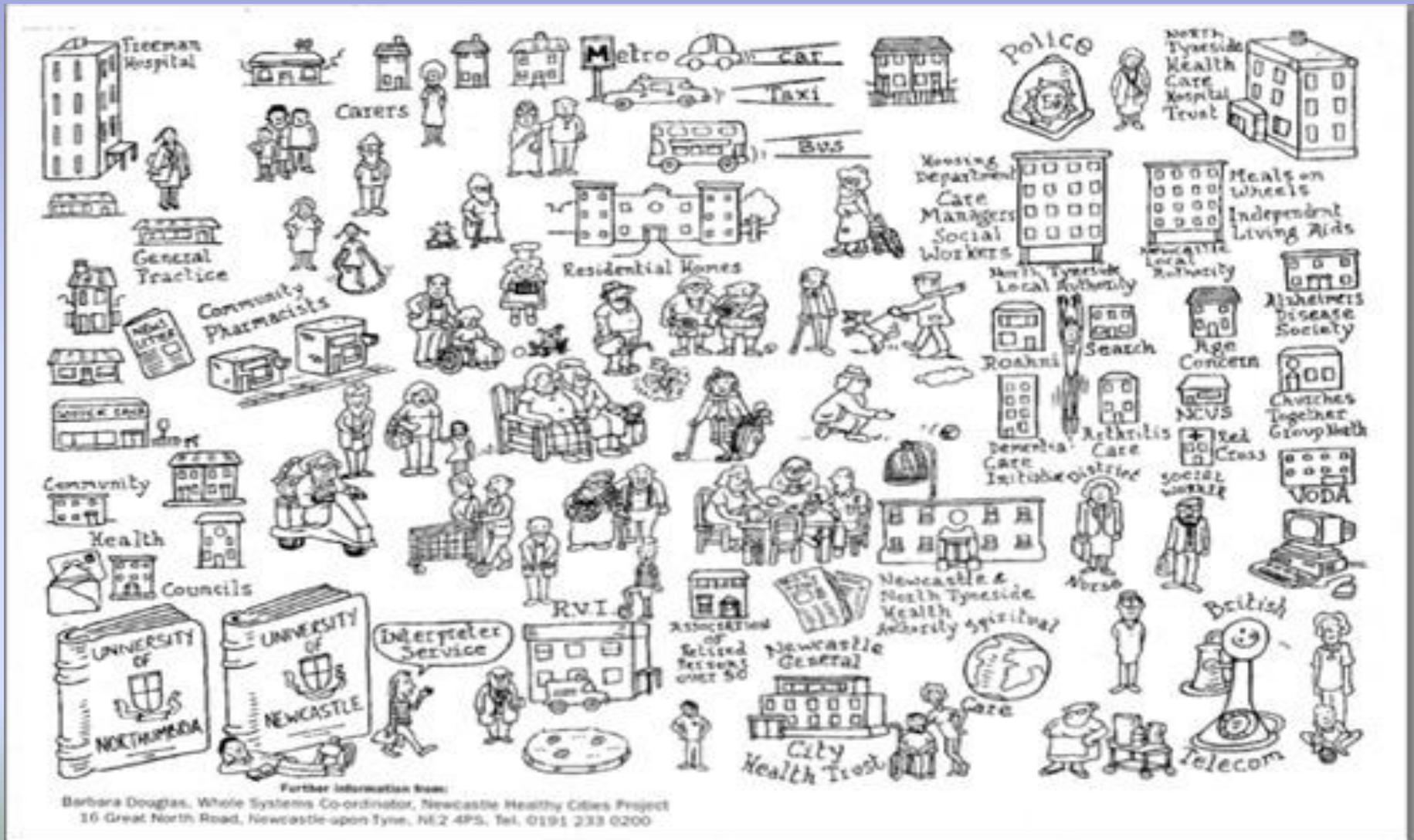
(πηγή ΔΙΚΤΥΟ Κοιν.Σ.Επ: koinsep.org)

983 Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις έχουν καταγραφεί το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας από το 2011 έως σήμερα. Από αυτές ήδη έχουν διαγραφεί 277. Από τις υπόλοιπες 35 Κοιν.Σ.Επ ανήκουν στην κατηγορία Ένταξης, **113** ανήκουν στην κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας και η συντριπτική πλειοψηφία 835 ανήκουν στην κατηγορία Συλλογικού και Παραγωγικού σκοπού.

Στην Κρήτη αναφέρονται 54 Κοιν.Σ.Επ αλλά δεν διευκρινίζεται ο σκοπός τους

Η απασχόληση στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα, αντιστοιχεί στο 1,8 % της συνολικής απασχόλησης και στο 2,9% της έμμισθης απασχόλησης. Στην ΕΕ τα στοιχεία δείχνουν 5,9% της συνολικής απασχόλησης και 6,7% της έμμισθης απασχόλησης με ραγδαία αύξηση (πηγή ΑΠΘ)

Τι συμβαίνει σήμερα στην κοινωνική φροντίδα;

Υπολογίζεται ότι το 95% της καθημερινής φροντίδας ασθενών και/ή ηλικιωμένων λαμβάνει χώρα εξωνοσοκομειακά ή εκτός ενός οργανωμένου βιο-ιατρικού συστήματος (Thackara, 2005), μέσα στο σπίτι, από συγγενείς, φίλους ή την κοινότητα: πρόκειται για τη μεγαλύτερη απόδειξη του τι μπορεί να καταφέρει η συνεργατική φροντίδα.

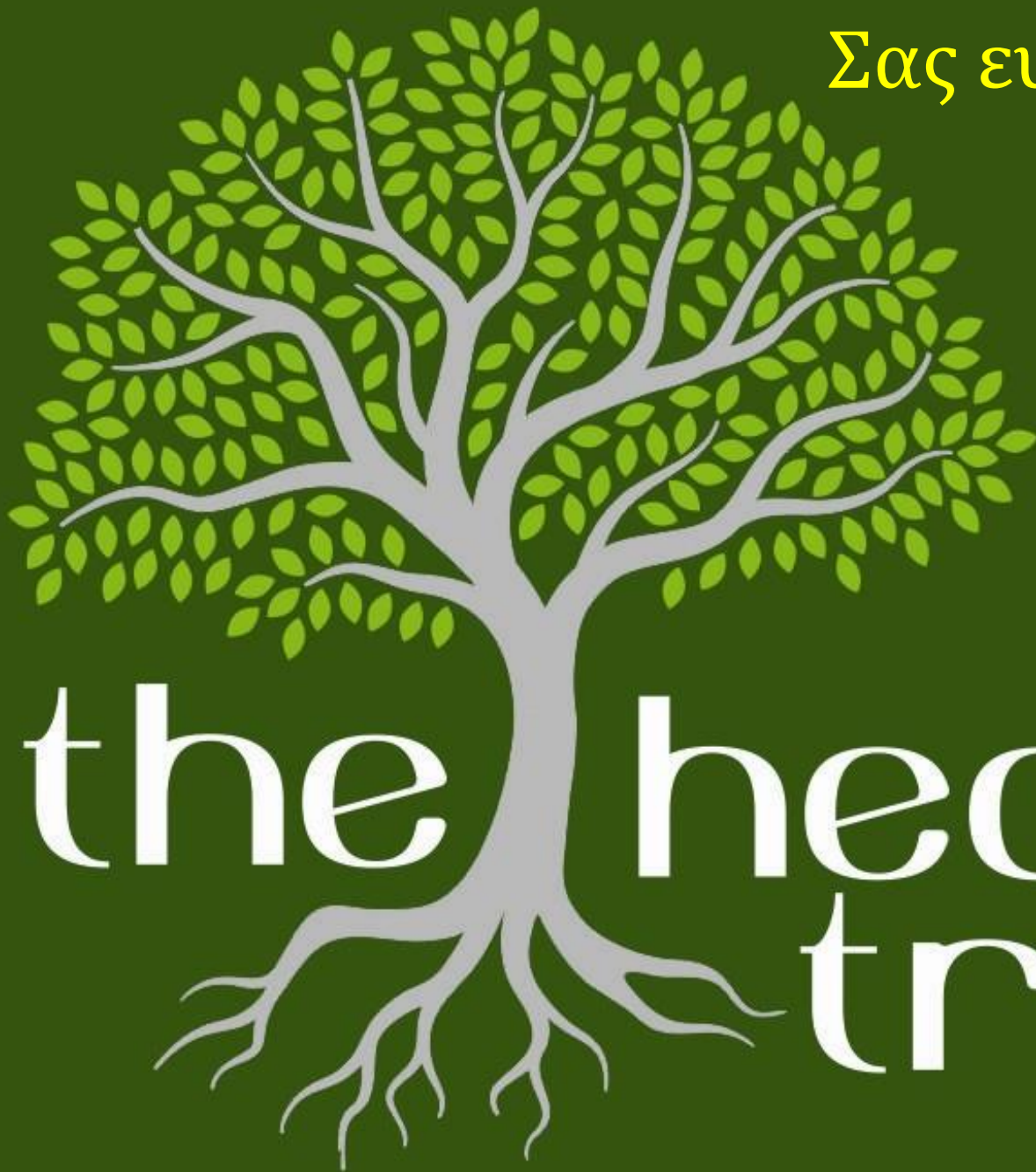
Επισήμως όμως...

Στον Καναδά το 50% της φροντίδας είναι συνεργατικό με μεγάλα ποσά να έχουν δαπανηθεί για την πρωτοβάθμια φροντίδα, την ποιότητα υπηρεσιών, την εκπαίδευση του προσωπικού και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Στην Μπολόνια το 87% της φροντίδας είναι συνεργατικό. Στην Ιταλία 6,000 Κοιν.Σ.Επ. παρέχουν φροντίδα, έχοντας προσλάβει 160,000 εργαζόμενους από ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Σήμερα, εκμηδενίζεται κάθε πρωτοβουλία ή προσπάθεια να μπουν οι ευάλωτες ομάδες σε προτεραιότητα σε σχέση με τις παροχές στην Υγεία και την Κοινωνική Φροντίδα. Οι δυνατότητες απασχόλησης των ανθρώπων σε περιβάλλοντα που θα μπορούσαν να κάνουν δημιουργική χρήση των γνώσεων και των δυνατοτήτων τους, απουσιάζουν.

**Αυτό ακριβώς το κενό έρχονται να καλύψουν
οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, μαζί με την ανάγκη
δημιουργίας ενός ισχυρού δικτύου αλληλοϋποστήριξης και
αλληλεπίδρασης που θα κρατήσει τις συνεργατικές προσπάθειες
ενωμένες σε ένα ενιαίο σύνολο, κόντρα στη στασιμότητα των
παραδοσιακών προσεγγίσεων στην οικονομία και στην ανάπτυξη
(Murray, 2010)**

Σας ευχαριστώ πολύ

the healing
tree